

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknpte natuurtoets Verlengde Veenlaan, Slochteren

projectnummer: P000590

Onderwerp: Beknpte natuurtoets bestemmingsplan langs de Verlengde Veenlaan in Slochteren

Datum: 02-11-2021

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer heeft plannen om woningbouw mogelijk te maken aan de Verlengde Veenlaan in Slochteren. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknpte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbesluit noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de beknpte natuurtoets op 14 oktober 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 14°C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een stuk grond met akkers en een enkel woonerf ten zuiden van de Verlengde Veenlaan en een stuk grasland en twee woonerven ten noorden van de Verlengde Veenlaan in Slochteren (zie figuur 1). Het plangebied wordt aan de noord- en zuidzijde begrensd door akkers, aan de westzijde door de Groenedijk en aan de oostzijde door een stuk bos en de gemeentewerf. De noord- en zuidzijde van het plangebied worden van elkaar gescheiden door de Verlengde Veenlaan. Ten zuiden van de woonerven aan de noordzijde van de Verlengde Veenlaan wordt momenteel een woning gebouwd. Langs de Verlengde Veenlaan staan aan beide kanten bomen. Aan de oostzijde van het gebied ligt een vijver met vier kleine eilanden. Verder is aan de zuidzijde van de Verlengde Veenlaan en ten noorden van de weg aan de westzijde van het gebied een sloot aanwezig.

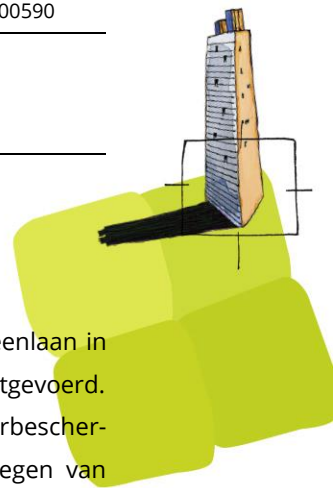
De ontwikkeling bestaat uit de realisatie van circa 21 woonkavels verspreid over de noord- en zuidzijde van het gebied. Tussen deze kavels komt ruimte voor agrarische grond. De reeds gerealiseerde bebouwing blijft behouden. Verder blijven de bomenrijen langs de Verlengde Veenlaan volledig behouden. Ook de vijver aan de oostzijde van het gebied blijft behouden. Om de kavels bereikbaar te maken, worden dammen in de huidige sloten langs de Verlengde Veenlaan gemaakt. Voor de ontwikkeling wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Foto 1 en 2. Links de sloot langs de noordzijde van de Verlengde Veenlaan. Rechts de noordwestzijde van het gebied gezien vanuit het oosten.

Foto's 3 - 8. Impressie van het plangebied op 14 oktober 2021. Linksboven het aanzicht op de akkers aan de zuidwestzijde van het gebied. Rechtsboven het zicht op de noordzijde van het gebied vanuit het zuiden. Links midden één van de sloten ten zuiden van de Verlengde Veenlaan en vergraven grond op de voormalige akkers. Rechts midden de te behouden vijver. Linksonder het zicht op het oosten van het gebied vanuit het westen. Rechtsonder één van de nieuw gegraven sloten aan de oost- en zuidzijde van het gebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) (© NDFF - 26 oktober 2021 10:37:20) blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-2 kilometer) diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en een enkel amfibie (heikikker).

De vegetatie in het grasland in het gebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene gras- en plantensoorten, zoals Engels raaigras, gestreepte witbol, smalle weegbree, witte klaver, paardenbloem en akkerdistel. Het zuidelijke gedeelte van het gebied bestaat voornamelijk uit aardappelakker.

De oevers van de sloten en de vijver aan de oostzijde zijn begroeid met soorten als bijvoet, grote brandnetel, akkerdistel, gestreepte witbol en Engels raaigras. In de watergangen is voornamelijk riet en lisdodde aanwezig. De waargenomen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. De opgaande beplanting in het gebied bestaat uit twee lanen langs de Verlengde Veenlaan met zomereik, zwarte els en ruwe berk.

Soorten die tijdens het veldbezoek in en langs de vijver zijn waargenomen, zijn lisdodde, kroos, waterlelie, Engels raaigras, zachte ooievaarsbek, pitrus, grote brandnetel en een enkele treurwilg.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF). Deze zijn gezien de terreingesteldheid en/of het ontbreken van waarnemingen ook niet in het plangebied te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en sperwer (NDFF). Eén van de reeds gebouwde woningen (ten oosten van nummer 17) biedt mogelijkheden voor huismus en gierzwaluw om een nest onder het pannendak te maken. Het dak van de woning aan de Verlengde Veenlaan 17

heeft geen geschikte openingen voor huismus of gierwaluw om achter het pannendak te komen en een nest te maken. Verder zijn geen nesten in de bomen op en rondom het terrein aanwezig die geschikt zijn voor roofvogels of uilen, zoals buizerd, sperwer of ransuil.

Het gebied en met name de akkers zijn geschikt als foerageergebied van een aantal soorten roofvogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en sperwer.

In de bomen en struiken in het plangebied kunnen algemeen voorkomende broedvogels broeden, zoals zanglijster en houtduif. Op de akkers kunnen soorten als kievit en scholekster tot broeden komen. Verder kunnen in de watergangen soorten als wilde eend en meerkoet broeden. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal vleermuissoorten, waaronder gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger (NDFF). Eén van de reeds gebouwde woningen (ten oosten van nummer 17) is geschikt voor vleermuis om een verblijfplaats in te hebben. Het dak van de woning aan de Verlengde Veenlaan 17 heeft geen geschikte openingen voor vleermuizen om een verblijfplaats onder het pannendak te hebben. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen langs de Verlengde Veenlaan zijn niet te verwachten vanwege het ontbreken van geschikte holtes en scheuren in de bomen. Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De bomenrijen langs de Verlengde Veenlaan zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en huisspitsmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. De niet-vrijgestelde soorten steenmarter, eekhoorn en grote bosmuis zijn bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). In het gebied, zoals in de lanen langs de Verlengde Veenlaan zijn geen houtstapels of takkenrillen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor marterachtigen, zoals steenmarter. Steenmarter zal mogelijk wel incidenteel in het gebied foerageren. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorn in de bomen in het gebied waargenomen. Deze soort is dan ook niet in het plangebied te verwachten. Verder is grote bosmuis, vanwege het ontbreken van bossen met struiken en kale grond, niet in het gebied te verwachten.

Waarnemingen van enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker en gewone pad zijn bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied biedt geschikt voortplantings- en landbiotoop voor deze soorten. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De niet-vrijgestelde amfibieënsoort heikikker is bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soort, zoals heide- en hoogveengebieden met vennen, is niet in het gebied aanwezig. Deze soort komt vrijwel niet voor in intensief gebruikt agrarisch landschap, rond wegen of bebouwing. Waarne-

mingen van heikikker zijn gedaan in nattere gebieden circa 1,7 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Deze en andere niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn gezien de terreingesteldheid en/of het ontbreken van waarnemingen niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied en/of het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving.

TOETSING

De huidige bebouwing en de lanen langs de Verlengde Veenlaan blijven volledig behouden. Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen kunnen daardoor worden uitgesloten.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en sperwer, vleermuizen en/of steenmarter. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten en op zoogdieren door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Verder zijn de bomenrijen langs de Verlengde Veenlaan mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen kunnen worden voorkomen door enkele aanvullende maatregelen. Dit betreft ten eerste geen werkzaamheden bij de bouw verrichten in de schemering of in de nacht. Ook wordt geadviseerd om verstoring van de vliegroute te voorkomen door zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen verlichting in te zetten die lichtuitstraling veroorzaakt op de bomenrijen die onderdeel kunnen zijn van de vliegroute. Verder moet in de gebruiksfase met de verlichting rond de nieuwe bebouwing rekening worden gehouden met vleermuizen, door inzet van gerichte armaturen en/of door amberkleurige verlichting.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van een externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de provinciale verordening (geconsolideerd 2021-02-03).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden.

WEIDE-EN AKKEROGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op ruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied' dat circa 7,2 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt circa 1,2 kilometer ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bos dat circa 150 meter ten noorden van het plangebied ligt. Het plangebied is onderdeel van akkervogelleefgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied'. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Gezien de omvang van het project waarbij enkele woningen worden gerealiseerd op agrarische gronden en de afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (> 14 kilometer), wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

In artikel 2.48.2 van de geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2021 is het volgende opgenomen:

"Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een op kaart 6 aangegeven 'leefgebied akkervogels' en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor akkervogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor akkervogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door verstoring van vogels en aantasting van het areaal."

Bij dit plan is geen sprake van een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling. Het geldende bestemmingsplan maakt woningbouw al mogelijk. Het nieuwe bestemmingsplan maakt het mogelijk om binnen de huidige woonbestemming minder woningen te kunnen realiseren. Dit betekent dat in de praktijk meer ruimte beschikbaar zal blijven voor akkervogels dan in het huidige geldende bestemmingsplan. Daarnaast is de huidige waarde van het leefgebied voor akkervogels al minimaal, door de verstoring van de Verlengde Veenlaan en de reeds gebouwde woningen. Daarom kan worden geconcludeerd dat door de ruimtelijke ontwikkeling geen nadelige effect op leefgebied van akkervogels optreedt.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

Als gevolg van de plannen worden geen bomen gekapt. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is dus niet aan de orde.

Conclusie

Voor dit plan is op 14 oktober 2021 een veldbezoek gedaan en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels.

Verder moeten negatieve effecten op vleermuizen worden voorkomen door enkele aanvullende maatregelen. Dit betreft ten eerste geen werkzaamheden bij de bouw verrichten in de schemering of in de nacht. Ook moet verstoring van de vliegroute worden voorkomen door zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen verlichting in te zetten die lichtuitstraling veroorzaakt op de bomenrijen die onderdeel kunnen zijn van de vliegroute. Verder moet in de gebruiksfase met de verlichting rond de nieuwe bebouwing rekening worden gehouden met vleermuizen, door inzet van gerichte armaturen en/of door amberkleurige verlichting.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening provincie Groningen 2021.